

Näin haet eläkettä **ulkomailta**

OHJEITA | YHTEYSTIETOJA

Eläketurvakeskus (ETK) on apunasi, kun haet eläkettä ulkomailta

Eläketurvakeskus toimittaa eläkehakemuksesi ulkomaille, jos asut Suomessa ja haet eläkettä EU/ETA-maasta, Isosta-Britanniasta, Sveitsistä tai maasta, jonka kanssa Suomella on sosiaaliturvasopimus (Australia, Chile, Etelä-Korea, Israel, Intia, Japani, Kanada, Quebec ja Yhdysvallat). Ilmoita Suomen eläkehakemuslomakkeella, että haluat hakea eläkettä toisesta maasta. Täytä eläkehakemuslomakkeen lisäksi ulkomaan työskentelyä ja asumista koskeva lisätietolomake liite U tai ilmoita vastaavat tiedot sähköisessä hakemuspalvelussa.

Jos asut jossain toisessa EU/ETA- tai sosiaaliturvasopimusmaassa kuin Suomessa, hae Suomen eläkettä asuinmaasi eläkeviranomaisen kautta.

Eläkkeet EU/ETA-maista ja Sveitsistä sekä Isosta-Britanniasta

EU-säännökset takaavat, että maasta toiseen siirtyvä työntekijä

- saa sosiaaliturvansa samoin edellytyksin kuin maan omat kansalaiset
- saa eläkkeensä maasta toiseen
- vakuutetaan vain yhdessä maassa eli vakuutusmaksut maksetaan vain yhteen maahan kerrallaan.

Suomen lisäksi EU-maita ovat Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tanska, Tsekki, Unkari ja Viro. ETA-maita ovat Islanti, Liechtenstein ja Norja. EU:lla on lisäksi sopimus Sveitsin kanssa siitä, että EU:n sosiaaliturvasäännöksiä sovelletaan myös Sveitsiin. Ison-Britannian osalta sovelletaan EU:n ja Ison-Britannian välistä erosopimusta tai kauppaa- ja yhteistyösopimusta.

Eläkkeet sosiaaliturvasopimusmaista

Sosiaaliturvasopimusten tarkoituksena on mm. taata eläkkeiden vastavuoroinen maksaminen sopimusmaasta toiseen. Sopimukset ovat kuitenkin keskenään erilaisia, eivätkä kaikki eläkelajit välttämättä sisälly niihin.

Suomella on kahdenväliset sosiaaliturvasopimukset Australian, Chilen, Etelä-Korean, Intian, Israelin, Japanin, Kanadan ja Québecin, Kiinan ja USA:n kanssa.

Eläkkeet sopimuksettomista maista

Jos haluat hakea eläkettä muualta kuin EU/ETA-maista, Isosta-Britanniasta, Sveitsistä tai sosiaaliturvasopimusmaista, tulee sinun hakea eläke itse suoraan kyseisestä maasta. Yhteystietoja näiden maiden eläkelaitoksiin voit kysyä Eläketurvakeskuksen asiakaspalvelusta.

Eläkkeen hakeminen EU/ETA-maista, Isosta-Britanniasta, Sveitsistä ja sosiaaliturvasopimusmaista

Eläkkeen hakeminen ulkomailta käynnistyy, kun teet Suomen eläkehakemuksen. Eläkehakemuksen liitteeksi tarvitaan tiedot ulkomailta työskentelystä ja asumisesta.

Voit jättää eläkehakemuksen sähköisesti useimpien työeläkelaitosten verkkosivuilla. Jos oma työeläkelaitoksesi ei tarjoa sähköistä hakemispalvelua, voit käyttää paperilomaketta tai verkossa täytettävää ja tulostettavaa lomaketta. Eläkehakemuslomakkeita saat Eläketurvakeskuksesta, työeläkelaitoksista ja Kelan toimistoista. Voit palauttaa täytetyt lomakkeet mihin tahansa edellä mainituista paikoista.

Kun haet sosiaaliturvasopimusmaiden eläkkeitä, Eläketurvakeskus lähettää sinulle täytettäväksi vielä erillisen hakemuslomakkeen. Voit täyttää ja tulostaa hakemuslomakkeen myös osoitteessa tyoelake.fi › Valikko › Lomakkeet › Eläke sosiaaliturvasopimusmaista. Palauta sosiaaliturvasopimusmaan eläkehakemuslomake aina suoraan Eläketurvakeskukseen.

Vanhuuseläkeikä vaihtelee eri maissa. Maakohtaisen [eläkeikätaulukon](#) löydät osoitteesta www.etk.fi kohdasta Työ ja eläkkeet ulkomailta › Kansainvälistä vertailutietoa › Eläkeiät. Joissakin maissa eläkkeen voi varhentaa alkamaan ennen varsinaista vanhuuseläkeikää tai lykätä alkamaan varsinaisen vanhuuseläkeiän täyttämisen jälkeen. Lykkäminen tai varhentaminen vaikuttaa yleensä eläkkeen määrään pysyvästi. Tarkempia tietoja voit kysyä suoraan kyseessä olevan maan eläkeviranomaisilta.

Kun haet eläkettä ulkomailta, ilmoita eläkehakemuksella ne maat, joista haet eläkettä. Jos haet vanhuuseläkettä, ilmoita myös ajankohta, josta haluat ulkomaisen vanhuuseläkkeen alkavan.

Ilmoita tiedot ulkomailla olosta tarkasti

Eläkehakemuksen liitteeksi tarvitaan tiedot ulkomailla työskentelystä ja asumisesta. Täytä tiedot huolellisesti. Annetut tiedot ovat lähtökohtana hakemuksesi käsittelemiselle ja eläkeoikeutesi selvittämiseksi ulkomailla. Jos haet eläkettä sähköisesti, saat ohjeet ulkomaan työskentely- ja asumisaikojen ilmoittamiseen verkkopalvelusta. Jos täytät paperisen eläkehakemuksen, liitä eläkehakemukseesi lomake nimeltä liite U (7110).

Ulkomailla olosta tarvittavat tiedot:

- kaikki työskentely- ja asumisajat ulkomailla
- ulkomaisten työnantajien nimet ja työskentelypaikkakunnat
- työtehtävät tai ammatit ulkomailla
- osoitteet, joissa asuttu
- Suomen henkilötunnusta vastaava ulkomaan vakuutusnumero (voi olla myös veronumero tms.)
- ulkomaan vakuutuslaitosten tai järjestelmien nimet

Liitä mukaan kopiot ulkomaan työskentelyä /asumista koskevista asiakirjoista, esimerkiksi työtodistuksista, työkirjasta, palkkakuiteista, vakuutuskortista tai opiskelutodistuksista.

Hakemuksen käsittely

Kun haet Suomen ja ulkomaan eläkettä samalla hakemuksella, hakemus tulee vireille samanaikaisesti Kelassa, työeläkelaitoksessa ja Eläketurvakeskuksessa. Työeläkelaitoksesi käsittelee hakemuksesi työeläkkeen osalta. Kela tekee päätöksen kansaneläkkeestä ja takuueläkkeestä yleensä vasta sen jälkeen, kun on selvillä, minkä verran sinulle maksetaan työeläkkeitä ja korvauksia Suomesta ja ulkomailta.

Eläketurvakeskus lähettää hakemuksesi käsiteltäväksi ulkomaan eläkeviranomaiselle. Ulkomaan eläkeviranomainen voi tarvittaessa pyytää sinulta tarkempia lisätietoja hakemuksen käsittelyä varten. Pyyntöihin vastaaminen on erittäin tärkeää. Vastaamatta jättäminen johtaa eläkehakemuksen käsitteilyn viivästymiseen tai jopa sen hylkäämiseen.

Ulkomailla eläkehakemuksesi käsittely kestää yleensä pidempään kuin Suomessa. Ulkomaan vanhuuseläkettä sinun kannattaa hakea noin 6 kuukautta ennen toivomaasi eläkkeen alkamisaikaa. Tarkempia tietoja käsittelyajoista voit tiedustella suoraan kyseisen maan eläkeviranomaisilta.

Hakemuksesi käsiteltyään ulkomaan eläkeviranomainen lähettää eläkepäätöksensä suoraan sinulle.

Jokainen maa tekee oman eläkepäätöksen

Jokainen maa myöntää eläkkeesi tai hylkää hakemuksesi oman eläkelainsäädäntönsä mukaisesti. Vanhuuseläkeiät ja eläkkeen saamisen edellytykset vaihtelevat maittain. Esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeen saaminen yhdestä maasta ei tarkoita sitä, että saisit eläkkeen kaikista muistakin maista. Eläkkeesi määrä lasketaan kussakin maassa siellä vakuutetun työskentely- ja/tai asumisaikasi perusteella. Ulkomaan eläkeviranomainen antaa eläkepäätöksensä maan omalla kielellä ja maksaa eläkkeesi suoraan pankkitilillesi.

Muutoksenhaku ulkomaan eläkelaitoksen päätökseen

Jos olet tyytymätön EU/ETA- tai sosiaaliturvasopimusmaan eläkeviranomaisen antamaan päätökseen, voit hakea siihen muutosta heti päätöksen saatuasi. Valituksen kielenä voit käyttää suomea tai ruotsia. EU/ETA päätösten osalta voit käyttää valituskielenä myös jotain muuta EU:n virallista kieltä ja sosiaaliturvasopimusmaan osalta sopimusmaan virallista kieltä.

Jätä kirjallinen valitus siinä määräajassa, joka on mainittu eläkepäätöksessäsi. Lähetä valituksesi ensisijaisesti suoraan ulkomaille päätöksessä olevien muutoksenhakuohjeiden mukaisesti. Tarvittaessa voit toimittaa valituksen myös Eläketurvakeskukseen, työeläkelaitokseen tai Kelaan välitettäväksi edelleen ulkomaille. Huomioi tässä kuitenkin eri toimijoiden käsittelyajat ja niistä mahdollisesti tuleva viive.

Ulkomaan eläkkeen vaikutus Suomesta maksettaviin sosiaalietuuksiin ja eläkkeisiin

Ulkomailta maksettavalla eläkkeellä on vaikutusta Suomesta myönnettäviin tai maksussa oleviin sosiaalietuuksiin kuten sairauspäivärahaan, työttömyysetuuksiin ja toimeentulotukeen sekä eläkkeisiin. Ulkomaan eläke pienentää sosiaalietuuksien määrää tai estää niiden maksamisen kokonaan. Ulkomaan eläkkeellä on vaikutusta myös Kelan myöntämiin kansan- ja takuueläkkeisiin.

Yrittäjän vakuuttamisvelvollisuus päättyy, jos hänelle myönnetään Suomesta tai ulkomailta lakisääteinen vanhuuseläke. Tämän jälkeen on mahdollista ottaa vapaaehtoinen yrittäjän/maatalousyrittäjän eläkevakuutus.

Lisätietoja ulkomaan eläkkeen vaikutuksesta yrittäjän vakuuttamisvelvollisuuteen saat työeläkelaitoksesta, ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan liittyvistä asioista työttömyyskassasta ja Kelan maksamiin etuuksiin ja eläkkeisiin Kelasta.

Selvitä miten ulkomailta maksettava eläke vaikuttaa maksussa oleviin sosiaalietuuksiin ja eläkkeisiin jo ennen kuin haet eläkettä ulkomailta.

Ulkomaan eläkkeen verotus

Sinun tulee aina ilmoittaa ulkomailta saatu eläke verottajalle. Eläkkeestä voidaan periä veroa sekä Suomessa että siinä maassa, mistä eläke on myönnetty. Lisätietoja eläkkeesi verotuksesta toisessa maassa saat eläkkeen maksajalta tai kyseisen maan veroviranomaiselta. Lisätietoa ulkomaan eläkkeesi vaikutuksesta verotukseesi Suomessa saat Verottajan kansainvälisen tuloverotuksen palvelunumerosta 029 497 024 tai osoitteesta www.vero.fi.

Eläkearviot ulkomailta

Jos haluat ennakoarvion ulkomaan eläkkeesi määrästä, pyydä se suoraan kyseisen EU/ ETA- tai sosiaaliturvasopimusmaan eläkeviranomaiselta. Pyyntöön tarvittavat tiedot vaihtelevat maittain. Joidenkin maiden eläkeviranomaiselta voit saada ennakoarvion kotiisi lähetettynä paperiversiona. Toiset taas voivat toimittaa sinulle henkilökohtaisen koodin tai kirjautumistunnuksen ja salasanan, joilla voit itse hakea omat eläketietosi ulkomaan eläkelaitoksen sivustoilta. Ulkomaisten eläkeviranomaisten [yhteystietoja](#) löydät osoitteesta www.tyoelake.fi kohdasta Miten haen eläkettä › Lisätietoa eri maiden eläkkeistä tai voit pyytää niitä Eläketurvakeskuksesta.

Lisä- ja sopimuseläkkeet haettava itse

Monissa maissa lakisääteistä eläketurvaa täydentävät ammatilliset lisä- ja sopimuseläkkeet. Eläketurvakeskus ei välitä ulkomaille näitä eläkkeitä koskevia hakemuksia, koska ne eivät kuulu EU-asetuksen ja sosiaaliturvasopimusten piiriin. Selvitä itse mahdollinen oikeutesi lisä- tai sopimuseläkkeeseen suoraan asianomaisesta eläkelaitoksesta.

Ilmoita muutoksista

Eläkkeensaajana sinun on itse ilmoitettava ulkomaan eläkkeen maksajalle kaikista olosuhteissasi tapahtuvista muutoksista mahdollisimman pian (esim. asuinmaan, osoitteen tai siviilisäädyn muutos tai tieto työskentelyn aloittamisesta). EU/ETA- ja sosiaaliturvasopimusmaat tarkistavat eläkkeensaajien ajankohtaisia tilanteita yleensä pyytämällä eläkkeensaajiaan täyttämään vuosittain tietyn lomakkeen eli ns. elossaolotodistuksen. Täytä ja palauta saamasi lomake siinä tai sen saatteella annettujen ohjeiden mukaisesti. Usein lomakkeeseen tarvitaan vahvistus ja leima eläkkeensaajan asuinmaan viranomaiselta (Kela tai Digi- ja väestötietovirasto). Jos et palauta lomaketta annetussa määräajassa, ulkomaan eläkeviranomainen voi keskeyttää eläkkeesi maksamisen. Jos eläkkeesi maksaminen on keskeytetty ja haluat sen uudelleen maksuun, sinun tulee itse olla yhteydessä kyseiseen eläkelaitokseen.

Lisätietoja

Neuvoja eläkkeen hakemiseen ja apua ulkomaisten eläkelaitosten yhteystietojen selvittämiseen saat Eläketurvakeskuksen (ETK) asiakaspalvelusta puh. 029 411 2110.

Lisätietoja eläkkeen hakemisesta ulkomailta sekä ulkomaisten eläkelaitosten yhteystietoja ja ulkomaan eläkkeitä koskevaa yleistä tietoa saat osoitteesta www.tyoelake.fi > **Miten haen eläkettä** otsikoiden **Eläke ulkomailta Suomeen**, **Ohjeita ulkomaan eläkkeen hakemiseen** tai **Lisätietoja eri maiden eläkkeistä** alta.

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Työeläkejärjestelmän palvelukeskus
Eläketurvakeskus (ETK)

Asiakaspalvelu ajanvarauksella www.etk.fi/yhteystiedot/
Postiosoite: 00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin 029 411 2110

www.etk.fi • www.tyoelake.fi
facebook.com/kysytyoelakkeesta

